

عدم افزایش ضریب بازیافت مخازن نفتی در برنامه چهارم

شرکت بسیار معتبری است و در دنیا پروژه‌های متعددی در اختیار دارد. وی تصریح کرد، در حال حاضر تدوین اساسنامه جدید شرکت ملی نفت ایران می‌تواند فرصت خوبی برای پیاده‌سازی این رویه باشد.

از دیداد برداشت تنها در تزریق آب و گاز منحصر نیست

وی در ادامه گفت، موضوع مهم دیگری که باید نسبت به اصلاح آن اقدام نمود، اصلاح نگرش و رویکرد ما در خصوص بحث از دیداد برداشت از میدان نفتی است. این کارشناس انرژی با بیان اینکه در واقع، از دیداد برداشت ابزار و روشی است برای اینکه بتوانیم نفت بیشتری را از ذخیره در جای میدان برداشت کنیم تأکید کرد، این هدف حاصل نمی‌شود مگر اینکه از اولین مرحله توسعه میدان این مهم مدنظر ما باشد. وی افزود، گاهی احساس می‌شود که در حالی که واقعیت این نیست و باید از همان مرحله اول که حفاری چاه‌ها را آغاز می‌کنیم به دنبال شیوه‌های باشیم که از دیداد برداشت از مخزن را انجام دهیم، خواجوی اضافه کرد، به عنوان مثال امروزه از همان مراحل نخست توسعه مخزن با انتخاب شیوه‌های مختلف حفاری مثل حفاری افقی و چندشاخه‌ای و یا روش‌های مختلف تکمیل چاه سعی در افزایش تولید و بهره‌دهی از چاه‌های حفاری شده دارند؛ همچنین با انجام عملیات‌های لرزه‌نگاری ۲ و ۳ بعدی و یا مدل‌سازی‌های ژئوشیمیایی ۳ بعدی برای شناسایی بهترین نقاط در میدان برای حفر چاه تلاش می‌کنند. وی تعیین فاصله مناسب چاه‌ها از یکدیگر، آزمایشات مکرر چاه در طول زمان بهره‌برداری و به روز نگه داشتن مطالعات میدان در طول زمان بهره‌برداری را از دیگر فعالیت‌های لازم به منظور دستیابی به حداکثر ضریب بازیافت ارزیابی کرد و گفت، این در حالی است که در داخل کشور برخی با نادیده گرفتن کلیه مراحل فوق، صرفاً انتظار دارند با تزریق گاز و یا آب آن هم در مراحل پایانی عمر مخزن ضریب بازیافت را به یکباره افزایشی قابل توجه بدهند که این امر بسیار دور از ذهن است. وی افزود، رویکرد ما نسبت به مخزن به عنوان یک موجود زنده باید به گونه‌ای باشد که با انجام اقدامات مختلف در طول چرخه عمر مخزن بتوانیم حداکثر تولید از آن را داشته باشیم.

افزایش نشدن ضریب بازیافت مخازن نفتی در برنامه چهارم توسعه

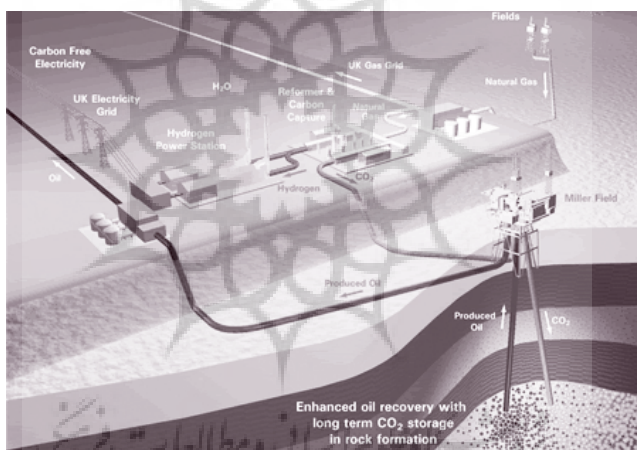
این کارشناس انرژی در ادامه با بیان اینکه موضوع دیگری که باید نسبت به آن اقدام جدی انجام شود، اصلاح رویه‌های اجرایی در ارتباط با افزایش ضریب بازیافت است اضافه کرد، در حال حاضر، بخش‌های متعدد و گسترده‌ای در خصوص از دیداد برداشت فعالیت می‌کنند، اما چون جایگاه‌ها به درستی مشخص نشده، نتیجه مورد نظر نیز حاصل نمی‌شود، به طوری که در برنامه چهارم توسعه، علی‌رغم همه پروژه‌های پژوهشی و اقدامات انجام شده، ضریب بازیافت مخازن نفت کشور حتی یک درصد نیز افزایش پیدا نکرده است. وی اظهار داشت، به این منظور به نظر می‌رسد باید وزارت نفت با اولویت‌بندی نمودن میدان عمده خود که سهم زیادی در تولید دارند، برای مطالعه و بررسی امکان‌سنجی روش‌های مختلف از دیداد برداشت در آنها برنامه‌ریزی نماید چرا که مخازن مختلف شرایط و مشکلات و تاریخچه تولید مخصوص به خود دارند و لذا نمی‌توان برای همه آنها نسخه واحدی را سفارش داد. وی گفت، البته رویکرد دولت دهم در زمینه بحث از دیداد برداشت نسبت به دولت‌های گذشته از پختگی و انسجام بیشتری برخوردار است و به نظر می‌رسد با توجه به تجربیات سال‌های گذشته و همچنین تأکیدات و دیدگاه‌های وزیر نفت، اقدامات مؤثری در طول برنامه پنجم توسعه در این زمینه صورت پذیرد.

منبع: خبرگزاری فارس

یک کارشناس انرژی، عدم افزایش حتی یک درصد به ضریب بازیافت مخازن نفتی در برنامه چهارم خبر داد و گفت، تا زمانی که جایگاه وزارت نفت و شرکت ملی نفت را در موضوع مدیریت مخازن مشخص نکنیم، مشکل افزایش نیافتن ضریب بازیافت مخازن ادامه دارد. علی‌خواجوی گفت، موضوع از دیداد برداشت از میدان نفتی در سال‌های گذشته همواره مورد توجه مسئولین و دولت‌های مختلف بوده است، اما متأسفانه به دلایل متعددی در طی این مدت نتیجه دلخواه و مورد انتظار حاصل نشده است. وی افزود، به نظر می‌رسد برای پیشرفت و دستیابی به موفقیت در این زمینه باید در سه بعد ساختار مدیریت مخازن کشور، تغییر نگرش و رویکرد و همچنین رویه‌های اجرایی، تحول و تجدید نظر اساسی صورت پذیرد.

تفکیک وظایف حاکمیتی و مدیریتی

این کارشناس انرژی اضافه کرد، در زمینه اصلاح ساختار مدیریت مخازن نفت کشور می‌توان به این نکته مهم اشاره کرد که باید نسبت به تفکیک وظایف حاکمیتی و تصدی‌گری در این بخش اقدام عاجل نمود؛ یعنی تا زمانی که جایگاه وزارت نفت و شرکت‌های نفتی بهره‌بردار از جمله شرکت ملی نفت ایران را در موضوع مدیریت مخازن مشخص نکنیم، این مشکل می‌تواند ادامه داشته باشد. وی اظهار داشت، در واقع انتظار از وزارت نفت به عنوان یک نهاد حاکمیتی این است که مالکیت مخازن را از طرف دولت و حاکمیت در اختیار داشته باشد و امر توسعه، تولید و بهره‌برداری را با نظارت دقیق و برنامه‌ریزی مناسب به شرکت‌های پیمانکار و صاحب صلاحیت واگذار نماید. وی با بیان اینکه متأسفانه از نظر برخی، نقش وزارت نفت تنها کنترل درآمدها و هزینه‌های این شرکت‌های بهره‌بردار است تصریح کرد، وقتی شرکت بهره‌بردار که قرار است تنها تولیدکننده از یک میدان باشد، متولی مدیریت و برنامه‌ریزی از آن میدان نیز می‌شود، طبیعتاً نتیجه دلخواه حاصل نمی‌شود. خواجوی با تأکید بر اینکه این مشکل

ساختاری در بسیاری از امور ایجاد مشکل و چالش می‌کند توضیح داد، نگاه شرکت بهره‌بردار به حل مسایل و چالش‌های پیش‌رو، رویکردی زودگذر و گذرا است در حالی که رویکرد یک نهاد حاکمیتی به مسائل مختلف، رویکردی درازمدت و استراتژیک می‌باشد چنانکه اولویت شرکت بهره‌بردار در انجام هزینه‌ها و سرمایه‌گذاری‌ها حل مسائل عاجل و عملیاتی موجود است، در حالی که نهاد حاکمیتی به دنبال حداکثر کردن منافع کشور در درازمدت است. این کارشناس انرژی اضافه کرد، در عین حال زمانی که شرکت بهره‌بردار بخواهد برای میدان ضریب بازیافت مشخص کند، از آنجا که این ضریب بازیافت مستقیماً برای آن شرکت به عنوان تعهد تولید تلقی خواهد شد این شرکت بر اساس محدودیت‌ها و توانایی‌های خود ضریب بازیافت را مشخص می‌کند.

تدوین اساسنامه شرکت ملی نفت

وی تأکید کرد، به همین دلیل وزارت نفت باید به عنوان نهاد حاکمیتی، با استفاده از سازمان‌های ستادی و حتی استفاده از مشاوران داخلی و خارجی، رسماً اقدام به برآورد توان و مشخصات میدان نفت و گاز کشور نماید و بر این اساس بر برنامه‌ها و فعالیت‌های شرکت‌های بهره‌بردار بر مجموعه خود نظارتی دقیق و مستمر داشته باشد. خواجوی افزود، به عنوان مثال وزارت انرژی نروژ چندین شرکت را برای نظارت بر عملکرد بخش‌های مختلف عملکرد شرکت استات اوپل در مدیریت منابع نفتی تعیین می‌کند و از استات اوپل برای توسعه میدانین برنامه درخواست می‌کند تا بتواند برنامه شرکت را کنترل کرده و در صورت لزوم این برنامه‌ها را اصلاح، تکمیل و یا رد کند؛ این در حالی است که شرکت دولتی استات اوپل،